

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201708032

Zaaknummer: Z/25/141337

Portefeuillehouder(s):

Voor vragen

Naam: Renzo Willemsen
Telefoon: 088-6953000
E-mail: renzo.willemsen@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Personen met verward gedrag

Aanleiding voor deze kennisgeving

De meldingen en incidenten waarbij personen met verward en onbegrepen gedrag betrokken zijn, nemen toe. Bovendien zijn de laatste tijd de casussen vaker zodanig, dat er geen passende aanpak door gemeente, politie en zorginstanties mogelijk is. Mensen blijven daardoor in hun woning zitten, wat zowel voor henzelf als voor de buurt geen wenselijke situatie is. Dat heeft een negatief effect op het welzijn van de betrokken inwoners, de leefbaarheid in onze buurten en wijken en voor de veiligheid van familieleden, omwonenden en andere inwoners. Gemeente en politie hebben soms maandenlang hun handen vol aan een enkele persoon.

Het is een ontwikkeling die we niet alleen in de gemeente Duiven zien. Het is een landelijke ontwikkeling. Veel gemeenten, zorgaanbieders en ketenpartners lopen er tegenaan. De VNG heeft hier onlangs al aandacht voor gevraagd bij de Tweede Kamer. Zie de bijgevoegde brief.

Relevant beleidskader

Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Wet aanpak woonoverlast, Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), Wet zorg en dwang (WZD).

Inhoud van mededeling

Cijfers

Geheel tegen de landelijke trend in, daalden de meldingen over personen met verward gedrag in de gemeente Duiven tot en met 2023. Sinds vorig jaar stijgen de cijfers. In 2023 waren er nog 64 geregistreerde meldingen bij de politie over verward en onbegrepen gedrag. In 2024 was dat ineens opgelopen naar 76. In 2025 zijn er tot en met juli al 78 meldingen; meer dan het totaal van vorig jaar. De stijging is daarmee onmiskenbaar.

Daarbij is het wel van belang om te vermelden dat meerdere meldingen over dezelfde persoon kunnen gaan. Het is dus niet zo dat de 78 meldingen over 78 verschillende personen gaan.

Aanpak

Als gemeente zijn we betrokken bij deze doelgroep, zowel vanuit onze vangnetfunctie op het gebied van zorg en welzijn als vanuit onze regierol op veiligheid. Daarbij is de inzet gericht op hulpverlening voor de inwoner, het voorkomen van incidenten en het vermijden van verdere escalatie. De aanpak vraagt om een gezamenlijke inzet van alle in- en externe partners uit de verschillende domeinen: veiligheid, zorg, sociaal en wonen.

Zo is binnen onze organisatie de samenwerking tussen politie, het sociaal domein, team openbare orde en veiligheid en de regionale sociale dienst (RSD) geïntensiveerd. Sinds dit voorjaar is er wekelijks afstemming in een specifiek hiervoor opgezet overleg. Daarin worden de politieregistraties ten aanzien van inwoners van de gemeente Duiven van de voorgaande week besproken en worden werkafspraken gemaakt². Op deze manier wordt snel duidelijk welke acties nodig zijn en welke interne en externe partijen betrokken worden. De procesregisseur Zorg & Veiligheid speelt hierin een centrale rol door de verbinding te maken tussen zorg en veiligheid.

Met deze aanpak zorgen we dat meldingen niet blijven liggen, maar direct worden opgepakt met de juiste partners. Het doel is de toenemende druk werkbaar te houden en tegelijk zorgvuldig en mensgericht te handelen.

Bestuurlijke maatregelen

De politie, de gemeente en andere instanties doen dus wat ze kunnen. In enkele hardnekkige gevallen blijkt reguliere hulpverlening en regulier politieoptreden niet voldoende om de leefbaarheid en veiligheid van medebewoners of omwonenden te beschermen. Als minder zware middelen zijn uitgeput en als het wettelijk mogelijk is, dan worden bestuurlijke maatregelen genomen door de burgemeester of het college.

Zo heeft het college enkele weken geleden besloten om voor een inwoner het recht op opvang in de gemeente Duiven te beëindigen op grond van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne.

In een ander geval heeft de burgemeester besloten om aan een inwoner een tijdelijk huisverbod op te leggen op grond van de Wet aanpak woonoverlast.

Daarnaast worden af en toe tijdelijke huisverboden op grond van de Wet tijdelijk huisverbod (als verward gedrag leidt tot onveilige situaties voor medebewoners in huis), crisismaatregelen op grond van de Wvvgg en gedwongen opnames op grond van de WZD opgelegd.

Nadere bevoegdheden gewenst

De wettelijke kaders en voorzieningen zijn niet toereikend voor (overlastgevende) zorgmijders met complexe (multi)problematiek die niet in aanmerking komen voor gedwongen zorg of voor een strafrechtelijk kader.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- De situatie wordt door betrokken ggz-instanties niet ernstig genoeg bevonden om maatregelen in te zetten.
- Betrokkenen zijn “niet psychiatrisch genoeg” om in aanmerking te komen voor opname, maar hebben wél ernstige problemen in het dagelijks functioneren.
- Er is sprake van een combinatie van psychiatrie en verslaving, waardoor opname of passende zorg niet of nauwelijks mogelijk is.
- Het problematische gedrag leidt niet tot strafbare feiten.

Dit leidt ertoe dat een groep inwoners met complexe problematiek tussen wal en schip valt. Zij voldoen niet aan de formele criteria voor verplichte zorg, maar hun gedrag veroorzaakt wel grote zorgen, zowel voor henzelf als voor hun omgeving.

Het college van burgemeester en wethouders van Duiven steunt daarom de oproep van de VNG om het handelingsperspectief te verruimen voor deze doelgroep. Daarom vragen we: zorg als rijk voor passende wet- en regelgeving, faciliteer in het creëren van passende woon(zorg)plekken en regel beschikbaarheidsfinanciering van ambulante GGZ-expertise.

Wij blijven dit vraagstuk actief onder de aandacht brengen binnen onze lokale en regionale en overleggen. Samen met onze partners zoeken wij naar handelingsperspectief om te voorkomen dat deze inwoners verstoken blijven van passende zorg en ondersteuning.

Verder blijven we onze inwoners en ondernemers vragen om signalen over zorgelijk gedrag te melden bij de gemeente en politie. Op die manier kunnen we inwoners zo snel mogelijk helpen, maar zeker ook overlast voor de buurt beheersbaar maken.

Duiven, 16 september 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven
A.F. (Anton) van der Gaag mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Bijlagen:

Registratienummer:

1. 201708039

Omschrijving:

VNG brief aan parlement d.d. 23 mei 2025: VNG-inbreng
plenair debat over verward/onbegrepen gedrag en
veiligheid 28 mei

Verdere informatie:

1.

